

ประชาสัมพันธ์สาเหตุ อาการ ของโรคพิษสุนัขบ้า การป้องกันเมื่อถูกสุนัข หรือ แมว กัด-ข่วน คาถา 5 ย.

หากถูกสุนัข แมวกัด ข่วน หรือเลียบาดแผล แม้เพียงเล็กน้อย อย่าชะล่าใจ ควรรีบล้างแผลด้วยน้ำและสบู่ทันที หลายๆครั้ง นานประมาณ 10 นาที และใส่ยาเบตาดีน เพื่อลดการติดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า จากนั้นรีบไปพบแพทย์ทันที เพื่อวินิจฉัยและรับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า หากฉีดวัคซีนแล้วควรไปตามนัดทุกครั้ง นอกจากนี้ ควรสังเกตสุนัขว่ามีอาการผิดปกติหรือตายใน 10 วันหรือไม่ ภายหลังสุนัขตัวนั้นไปกัดข่วนคน ต้องรีบไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และขอให้ยึดหลัก “คาถา 5 ย.” เพื่อลดความเสี่ยงการรับเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า ดังนี้

- 1.อย่าเหยยให้สัตว์โมโหเพราะอาจโดนข่วนหรือกัดได้
- 2.อย่าเหยียบ บริเวณลำตัว ขา หรือหางของสัตว์
- 3.อย่าแยก สัตว์ที่กำลังกัดกันด้วยมือเปล่า
- 4.อย่าหยิบ จานข้าวหรืออาหารขณะสัตว์กำลังกิน และ
- 5.อย่ายุ่ง กับสัตว์ที่ไม่รู้จักคุ้นเคย เพื่อลดความเสี่ยงการรับเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า”

(เอกสารเผยแพร่จาก สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข :

<http://r36.ddc.moph.go.th/r36/document/index/4>)

โรคพิษสุนัขบ้า

เกิดจากเชื้อ **เรบีส์ไวรัส (Rabies Virus)**
 มีสัตว์เสี่ยงลูกด้วยนม เช่น สุนัข แมว วัว ควาย
 สุนัข หนู กระต่าย กระรอก ฯลฯ เป็นพาหะนำโรค
ผู้ติดเชื้อจนมีอาการ ตาย 100%

กลุ่มเสี่ยง

อายุต่ำกว่า 15 ปี

ถูกกัด ข่วน
 แผลไม่ใช้วัคซีน

การติดต่อ

ถูกสัตว์มีเชื้อ กัด ข่วน เลียบบาดแผล

อาการผู้ป่วย

ดูอย่างไรว่าสัตว์เป็นโรคพิษสุนัขบ้า

ระยะเริ่มแรก

- นิสัยเปลี่ยน ไม่ร่าเริง
- ทงุดทงิด เก็บตัว
- ทวาดระแวง บ้านตาขยาย

ระยะต้นต้น

- กระวนกระวาย
- กัดไม่เลือก
- ทำทอน

ระยะอันตราย

- น้ำลายไหล
- คางห้อยตก
- สิ้นลง ตาย

คำแนะนำเมื่อถูกกัด-ข่วน-เลีย

ล้างแผล

ด้วยสบู่และน้ำสะอาดหลายๆ ครั้ง

ใส่ยา

เบตาดีน

กักหมา-แมว

เพื่อสังเกตอาการ 10 วัน

หาหมอ

หากฉีดวัคซีนต้องมาตามนัดทุกครั้ง

คำแนะนำสำหรับผู้เลี้ยง

ฉีดวัคซีน

โรคพิษสุนัขบ้าทุกปี

เลี้ยงในรั้วบ้าน

ออกนอกบ้านต้อง **ใส่สายจูง**

ฝึกให้ **เชื่อฟังคำสั่ง**

ทำหมัน **คุมกำเนิด**

คาถา

5ป.

กับสุนัขกัด

ป1 อย่าแหง

ทำให้สุนัขโกรธ

ป2 อย่าเหยียบ

หาง หิว ตัว ขา
 ให้สุนัขตกใจ

ป3 อย่าแยก

สุนัขที่กัดกัน
 ด้วยมือเปล่า

ป4 อย่าหยิบ

อาหารที่สุนัข
 กำลังกิน

ป5 อย่ายุ่ง

กับสุนัขที่ไม่รู้จัก
 หรือไม่มีเจ้าของ

หยุดเสียงด้วยคาตา 5ย. ป้องกันพิษสุนัขบ้า

1. **อย่าแหย** ให้สุนัขโมโห

2. **อย่าเหยียบ** สุนัขให้ตกใจ

3. **อย่าแยก** สัตว์ที่กัดกัน
ด้วยมือเปล่า

4. **อย่าหยิบ** แย่งจานอาหาร

5. **อย่ายุ่ง** สุนัขที่ไม่ได้เลี้ยง

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

ทำอะไรเมื่อ....
ถูกสุนัขกัด ช่วน

ล้างแผล

ด้วยน้ำสะอาด และสบู่เบาๆหลายๆครั้ง

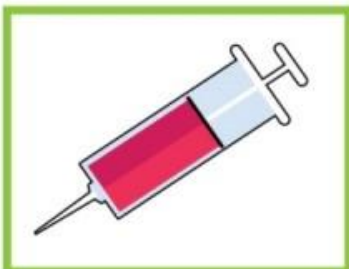
ใส่ยา

เช็ดแผลให้แห้งแล้วใส่ยาฆ่าเชื้อ

ขังสัตว์

เพื่อสังเกตอาการ 10 - 15 วัน

หาหมอ

เพื่อรักษาและฉีดวัคซีนตามกำหนด

DDC
กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

สำนักสื่อสารความเสี่ยง
และต้นแบบพฤติกรรมสุขภาพ
Bureau of Risk Communication
and Health Behavior Development

สายด่วน
กรมควบคุมโรค
1422